AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2005. június 8. *

A T-315/03. sz. ügyben,

Hans-Peter Wilfer (lakóhelye: Markneukirchen [Németország], képviseli: A. Kockläuner ügyvéd)

felperesnek

a **Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM)** (képviselik: D. Schennen és G. Schneider, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: német.

az OHIM első fellebbezési tanácsának a ROCKBASS szómegjelölés közösségi védjegyként történő lajstromozásával kapcsolatos 2003. július 11-i (R 266/2002-1. sz. ügy) határozata ellen benyújtott kereset tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(negyedik tanács),

tagjai: H. Legal elnök, P. Lindh és V. Vadapalas bírák,

hivatalvezető: I. Natsinas tanácsos,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. szeptember 15-én benyújtott keresetlevélre,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalánál 2003. december 16-án benyújtott válaszbeadványra,

a 2004. december 9-i tárgyalást követően,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A felperes 2001. október 5-én a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94 módosított tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) alapján közösségi védjegybejelentést tett a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnál (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM).

2 A lajstromoztatni kívánt védjegy a ROCKBASS szómegjelölés volt.

3 A bejelentést a védjegyekkel ellátható áruk és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 9., 15. és 18. osztályba tartozó áruk vonatkozásában tették, az alábbi leírással:

– 9. osztály: „Hangtechnikai készülékek, keverőpultok, hangeffekt-készülékek, erősítők, készülékházak, aktív készülékházak (kombók); ezen árucikkekhez tokok, ládák és hordtáskák";

– 15. osztály: „Hangszerek, különösen gitárok, elektromos gitárok, basszusgitárok, akusztikus gitárok, gitártartozékok, éspedig húrok, hangolókulcsok és hevederek; ezen árucikkekhez tokok, ládák és hordtáskák";

– 18. osztály: „Tokok, ládák és hordtáskák".

4 2002. március 11-i határozatával az elbíráló a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése b) és c) pontjának alkalmazásával elutasította a kérelmet.

5 2002. március 25-én a felperes a 40/94 rendelet 57–62. cikke alapján fellebbezést terjesztett elő az OHIM-hoz az elbíráló határozata ellen, 2002. július 3-án pedig a fellebbezés alapjául szolgáló okokat megjelölő beadványt nyújtott be.

6 2003. július 2-án a felperes kiegészítő beadványt nyújtott be, amely D. Roesberg (egy zenei folyóirat szerkesztője) igazolását, valamint a ROCKBASS védjegy Kanadában, Ausztráliában és Új-Zélandon történt lajstromozására vonatkozó adatokat tartalmazta.

7 Az OHIM első fellebbezési tanácsa 2003. július 11-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat), amelyet 2003. július 16-án közölt a felperessel, a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján a fellebbezést elutasította. A fellebbezési tanács lényegében azon az álláspontón volt, hogy az érintett – zeneértőkből álló – fogyasztók körében a „rockbass" szó a – különösen rockzene játszásához használt – basszusgitárra utal, és egy basszusgitár-technikát is jelöl

(„basszusrock"). Következésképpen a fellebbezési tanács úgy ítélte meg, hogy a ROCKBASS szómegjelölés közvetlenül a hangszernek és tartozékainak, valamint a kérelemben részletezett más termékek leírására szolgál annyiban, amennyiben ezek leírása a basszusgitárokkal összefüggésben használt termékeket foglal magában.

A felek kérelmei

8 A felperes keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

– az OHIM-ot kötelezze a költségek viselésére.

9 Az OHIM azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A felperes képviseletével kapcsolatos kérelem

10 A felperes a tárgyaláson kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság fogadja el, hogy képviseletét A. Kockläuner ügyvéd és S. Zech Patentanwalt (szabadalmi ügyvivő), vagy másodlagosan A. Kockläuner ügyvéd S. Zech Patentanwalt segítségével látja el.

1 – 11 S. Zech engedélyt kapott arra, hogy a tárgyaláson az ügyvéd jelenlétében és felügyelete alatt felszólaljon. Ezzel szemben, a felperes arra irányuló kérelmének, hogy S. Zech a felperes képviseletére engedélyt kapjon, nem lehet helyt adni. A Bíróság Alapokmánya 19. cikkének értelmében ugyanis – az ugyanezen cikk első és második bekezdésében említett államok és intézmények kivételével – a feleket csak olyan ügyvéd képviselheti vagy segítheti, aki valamely tagállam bírósága előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás más részes államának bírósága előtt eljárni jogosult (lásd az Elsőfokú Bíróság T-14/04. sz., Alto de Casablanca kontra OHIM – Bodegas Chivite (VERAMONTE) ügyben 2004. szeptember 9-én hozott végzésének [EBHT 2004., II-3077. o.] 9. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

A ROCKBASS megjelölésnek az Egyesült Államokban történő lajstromozási eljárásával kapcsolatos, a tárgyaláson bemutatott igazolásról

12 A tárgyaláson a felperes a ROCKBASS megjelölésnek az Egyesült Államokban történő lajstromozási eljárásával kapcsolatos igazolást nyújtott be.

13 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a 40/94 rendelet 63. cikke (2) és (3) bekezdésének együttes olvasatából kitűnik, hogy a fellebbezési tanácsok valamely határozatának hatályon kívül helyezése éppúgy, mint megváltoztatása csak akkor

lehetséges, ha a határozat érdemi vagy alaki hibában szenved. Emellett az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely közösségi jogi aktus jogszerűségét az aktus meghozatalának időpontjában fennálló ténybeli és jogi adatok függvényében kell elbírálni. Ezért a fellebbezési tanács határozatának jogszerűsége az Elsőfokú Bíróság előtt új tényekre való hivatkozással csak abban az esetben vitatható, ha bizonyítják, hogy a fellebbezési tanácsnak az illető ügyben bármilyen határozat meghozatala előtt e tényeket hivatalból figyelembe kellett vennie (lásd az Elsőfokú Bíróság T-222/02. sz., HERON Robotunits kontra OHIM (ROBOTUNITS) ügyben 2003. november 26-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-4995. o.] 50. és 51. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

14 Jelen esetben azonban a felperes által benyújtott igazolás a megtámadott határozat meghozatalát követően keletkezett. Ezenkívül a ROCKBASS megjelölésnek az Egyesült Államokban történő lajstromozási eljárásával kapcsolatos adatok nem olyan tények, amelyeket a fellebbezési tanácsnak hivatalból kellett volna figyelembe vennie a megtámadott határozat meghozatala előtt. Ezért a kérdéses igazolás nem kérdőjelezheti meg e határozat jogszerűségét, így tehát a tárgyalás során figyelmen kívül kell hagyni.

A hatályon kívül helyezés iránti kérelemről

15 A felperes keresetének alátámasztásaként négy jogalapra hivatkozik. Az első jogalapot a tényállás hivatalból történő vizsgálatának hiányára alapítja. Amellett, hogy az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozik, a felperes második jogalapjával lényegében azt rója fel a fellebbezési tanácsnak, hogy nem vette figyelembe a 2003. július 2-i kiegészítő beadványában csatolt iratokat. A harmadik és negyedig jogalapot a felperes a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c), illetőleg b) pontjából vezeti le.

A tényállás hivatalból történő vizsgálatának – a 40/94 rendelet 74. cikke (1) bekezdése első mondatának megsértését megvalósító – hiányára alapított első jogalapról

A felek érvei

16 A felperes azt állítja, hogy az OHIM – a 40/94 rendelet 74. cikke (1) bekezdése első mondatának megsértését megvalósítva – nem végezte el a tényállás hivatalból történő vizsgálatát annyiban, amennyiben nem vette figyelembe a megjelölés lajstromozása mellett szóló, a világhálón fellelt információkat.

17 A felperes szerint az OHIM többek között nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az interneten a „rockbass" szó elsősorban vagy az ő termékeire történő utalásként, vagy egy halfajta neveként („kősügér") fordult elő. E szó használatának többi példáját illetően az OHIM – a felperes álláspontja szerint – figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy azok nem a szóban forgó termékek alapvető jellemzőire vonatkoznak.

18 Az OHIM válaszában kifejti, hogy a megtámadott határozatban a fellebbezési tanács tizenegy internetoldalra utal, és azok tartalmát vizsgálja. Ezenkívül a felperes által megfogalmazott kifogás valójában a határozat lényegét érinti. Az OHIM egyébként kiemeli, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének rendelkezése egy eljárásjogi elvnek, nem pedig a tényállás meghatározott mértékű, hivatalból történő vizsgálatára irányuló kötelességének a kifejeződése.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

19 A 40/94 rendelet 74. cikke (1) bekezdésének első mondata értelmében „[a] Hivatal [OHIM] az előtte folyó eljárásban a tényeket hivatalból vizsgálja".

20 Az ítélkezési gyakorlat szerint annak érdekében, hogy elkerüljék a védjegyek helytelen lajstromozását, az illetékes hatóság által végzett vizsgálatnak szigorúnak és teljesnek kell lennie (lásd a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelvet [HL L 40. 1989.2.11., 1. o. ; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.] illetően a Bíróság C-104/01. sz. Libertel-ügyben 2003. május 6-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-3793. o.] 59. pontját). Ily módon, a jogbiztonság és a gondos ügyintézés érdekében meg kell bizonyosodni arról, hogy az olyan védjegy, amelynek használata sikerrel vonható kétségbe a bíróságok előtt, ne kerüljön lajstromozásra (lásd a 89/104 irányelvet illetően a Bíróság C-39/97. sz. Canon-ügyben 1998. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-5507. o.] 21. pontját).

21 Jelen ügyben bizonyos, hogy a fellebbezési tanács több internetes oldalt megvizsgált, és – a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja alkalmazásával – figyelembe vette ezeket az információkat a védjegy lajstromozása iránti kérelem elbírálása során. E tekintetben ki kell emelni, hogy a fellebbezési tanács nem volt köteles a megtámadott határozatban a világhálón fellelhető összes információra hivatkozni. Egyébként az a tény, hogy ezen információk között a megjelölés használatára való több utalás is található, önmagában nem kérdőjelezi meg a fellebbezési tanácsnak a jel leíró jellegével kapcsolatos, a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében tett megállapítását.

22 Ezenkívül a felperesnek az az érve, miszerint az OHIM rosszul értelmezte a világhálón fellelt információkat, valójában a tényeknek a fellebbezési tanács által a megtámadott határozatban elvégzett értékelése ellen irányul. Ily módon, ennek az érvnek az elemzésére a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának megsértésére alapított jogalap vizsgálata során kell sort keríteni.

23 Következésképpen az első jogalapot el kell utasítani.

A felperes által szolgáltatott adatok figyelembevételének hiányára alapított második jogalapról

A felek érvei

24 A felperes azt rója fel a fellebbezési tanácsnak, hogy nem vizsgálta a 2003. július 2-i kiegészítő beadványát és annak mellékleteit, amelyek tartalmazták D. Roesberg (egy zenei folyóirat szerkesztője) igazolását, illetve a ROCKBASS védjegy korábbi lajstromozásával kapcsolatos felvilágosításokat. A felperes szerint az OHIM-nak kötelessége lett volna magyarázatot adni arra, hogy miért nem kellett figyelembe venni e kiegészítő adatokat.

25 Az OHIM erre válaszában előadja, hogy a 2003. július 2-i beadvány egy évvel a fellebbezés alapjául szolgáló okokat megjelölő beadvány után és csupán kilenc nappal a megtámadott határozat meghozatala előtt került becsatolásra. Minthogy a benyújtott iratoknak az ügy előadója elé terjesztéséig bizonyos idő eltelt, a kérdéses beadványt tényleg nem jutott a fellebbezési tanács tudomására.

26 Az OHIM előadja azt is, hogy a fellebbezési tanácsnak – a 40/94 rendelet 74. cikke (2) bekezdésének értelmében – jogában állt, hogy e beadványt ne vegye figyelembe, sőt tilos is volt számára a határozat kidolgozása alatt benyújtott beadvány tartalmának megismerése, hacsak nem kívánta a hatékony igazságszolgáltatás elvét megsérteni.

27 Egyébiránt a felperes által becsatolt, D. Roesbergtől származó igazolás csupán megismétel egy olyan érvet, amelyet a felperes az OHIM-nak már előadott, és

amelyet a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban megvizsgált. Ami a nem közösségi tagállamokban történt korábbi lajstromozásokat illeti, ennek az érvnek a jelen ügy összefüggésében csupán csekély fontosságot lehet tulajdonítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

28 A 40/94 rendelet 59. cikke harmadik mondatának értelmében az elbírálók határozatai ellen benyújtott fellebbezések esetén a fellebbezés alapjául szolgáló okokat megjelölő beadványt a határozat kézbesítésének napjától számított négy hónapon belül kell benyújtani.

29 Ez a rendelkezés nem értelmezhető úgy, mintha tiltaná a feltétlen kizáró okkal kapcsolatos fellebbezés során szolgáltatott új tényállási elemek vagy bizonyítékok figyelembevételét a fellebbezés alapjául szolgáló okok megjelölésére nyitva álló határidő lejárta után. A 40/94 rendelet 74. cikkének (2) bekezdése ugyanis – amely úgy rendelkezik, hogy az OHIM figyelmen kívül hagyhatja azokat a tényeket vagy bizonyítékokat, amelyeket az érintett felek nem kellő időben terjesztettek elő – mérlegelési jogkört ad a fellebbezési tanácsnak az e határidő lejártát követően szolgáltatott adatok figyelembevételével kapcsolatosan. Egyébiránt a Bíróság egyik kérdésére az OHIM a tárgyaláson azt nyilatkozta, hogy a fellebbezési tanács előtti, a feltétlen kizáró okok vizsgálatával kapcsolatos eljárásban nincs olyan különös határidő, amelyen túl a felek már nem hivatkozhatnak érvényesen újabb tényállási elemekre, vagy nem terjeszthetnek elő kiegészítő érveket.

30 Következésképpen jelen esetben a fellebbezési tanácsnak el kellett volna végeznie a 2003. július 2-i beadvány vizsgálatát, annak érdekében, hogy meggyőződjék legalábbis arról, hogy az nem tartalmaz a 40/94 rendelet 74. cikkének (2) bekezdése alapján vizsgálandó újabb tényállási elemeket vagy bizonyítékot.

31 Az OHIM azonban beadványában és a tárgyaláson elismerte, hogy a fellebbezési tanács nem vizsgálta a felperes kiegészítő beadványát. E tekintetben az OHIM egyáltalán nem bizonyította, hogy a felperes kiegészítő beadványának kézhezvételekor a fellebbezési tanács határozatát már meghozták volna, és így azt a fellebbezési tanács érdemben már nem tudta figyelembe venni. Ki kell emelni azt is, hogy az OHIM nem szorítkozhat arra az ellenvetésre, hogy a szervezeti felépítésével kapcsolatos szempontok nem tették lehetővé a kérdéses beadványnak a fellebbezési tanács tudomására hozatalát.

32 Minthogy tehát elmulasztotta e beadvány vizsgálatát, a fellebbezési tanács eljárási szabályt sértett.

33 Mindazonáltal valamely eljárási szabálytalanság csak akkor vonja maga után a határozat teljes vagy részleges hatályon kívül helyezését, ha megállapítást nyer, hogy e szabálytalanság hiányában a megtámadott határozatnak más lett volna a tartalma (lásd értelemszerűen a Bíróság 209/78–215/78. és 218/78. sz., Van Landewyck és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1980. október 29-én hozott ítéletének [EBHT 1980., 3125. o.] 47. pontját és a C-142/87. sz., Belgium kontra Bizottság ügyben 1990. március 21-én hozott ítélete [EBHT 1990., I-959. o.] 48. pontját; lásd továbbá ilyen értelemben a Bíróság C-447/02. P. sz., KWS Saat kontra OHIM ügyben 2004. október 21-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-10107. o.] 47–50. pontját). Márpedig meg kell állapítani, hogy a felperes által a fellebbezési tanácshoz benyújtott kiegészítő beadvány nem tartalmazott olyan új érveket vagy bizonyítékokat, amelyek a megtámadott határozat lényegét befolyásolták volna.

34 Annyi bizonyos ugyanis, hogy a D. Roesbergtől származó igazolást csupán a felperes által az elbíráló és a fellebbezési tanács előtt már hivatkozott két érv alátámasztására terjesztették elő. E két – a megtámadott határozat 19–22. pontjában vizsgált – érv annak eldöntésére vonatkozott, vajon a „rockbass" szó csupán egy zenei stílust jelöl-

e, illetőleg hogy létezik-e kifejezetten e zenei stílus lejátszására szolgáló baszszuszgitár. Ebből az következik, hogy a D. Roesbergtől származó igazolás nem befolyásolta volna a megtámadott határozat lényegét.

35 Ami a ROCKBASS védjegynek a Kanadában, Ausztráliában és Új-Zélandon történt lajstomozására vonatkozó utalást illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a közösségi védjegyek szabályozása önálló rendszer, amely sajátos célokat követő szabályok összességéből áll, mivel alkalmazása minden nemzeti rendszertől független (az Elsőfokú Bíróság T-32/00. sz., Messe München kontra OHIM [electronica] ügyben 2000. december 5-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3829. o.] 47. pontja). Az ítélkezési gyakorlat szerint a tagállamokban már megtörtént lajstromozások nem meghatározó tényállási elemek, hanem csupán figyelembe vehetők a közösségi védjegy lajstromozásánál, például azzal, hogy a közösségi védjegy lajstromozása iránti kérelem elbírálásánál vizsgálati támpontot jelent (lásd az Elsőfokú Bíróság T-393/02. sz., Henkel kontra OHIM [Fehér és átlátszó flakon formája] ügyben 2004. november 24-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-4115. o.] 46. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ebből méginkább az következik, hogy az olyan harmadik országokban történt lajstromozás, amelynek jogszabályai nem tartoznak a közösségi jogközelítés hatálya alá, semmiképpen sem bizonyíthatják, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakkal megegyező szempontokat megvalósultnak tekintették.

36 E körülmények között, minthogy a 2003. július 2-i kiegészítő beadvány nem tartalmazott olyan új elemeket, amelyek a megtámadott határozat lényegét befolyásolták volna, e beadvány fellebbezési tanács általi vizsgálatának hiánya nem vonhatja maga után a határozat hatályon kívül helyezését.

37 Az előzőekben foglaltakból következően a második jogalapot el kell utasítani.

A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának megsértésére alapított harmadik jogalapról

A felek érvei

38 A felperes először is vitatja az érintett fogyasztóknak a fellebbezési tanács által adott meghatározását, amely szerint a szóban forgó termékeket a zene i szakembereknek szánják. A felperes szerint az érintett fogyasztók alatt az átlagos, szokásosan tájékozott fogyasztót kell érteni.

39 A ROCKBASS megjelölést illetően a felperes hivatkozik összetevőinek különféle jelentéseire. Előadja továbbá, hogy angol nyelven a „rock bass" szókapcsolat pontos jelentéssel rendelkezik („kősügér"), amely a kért termékek tekintetében rendkívül szokatlan. A kérdéses megjelölést, amelyet szokatlan nyelvtani szerkezet és kértértelmű jelentés jellemez, ily módon az érintett fogyasztók fantázianévként értelmeznék.

40 Ezen túlmenően a felperes állítja, hogy ezen esetleges leíró jellegű konnotációk ellenére a ROCKBASS megjelölés a szóban forgó áruk tekintetében nem alkot világos, tiszta és félre nem érthető jelzést. Többek között, minthogy a basszusgitár nem rendelkezik a rockzenéhez kapcsolódó sajátos jellemzőkkel, nem lenne természetes a „rockbass" kifejezést valamiféle sajátos basszusgitártípusként vagy a basszusgitár valamely funkciójának elnevezéseként érteni.

41 Még ha feltételeznénk is, hogy a „rockbass" kifejezés a basszusgitáron való játék egy technikáját jelöli, ez a jelentés a termékek használatára nézve nem lenne leíró jellegű,

minthogy minden egyes hangszeren gyakorlatilag bármely zenei stílust el lehet játszani. Következésképpen a megjelölés és a basszusgitárok közötti összefüggés nem közvetlen, különösen mivel az nem vonatkozik a hangszer lényeges jellemzőire.

42 A gitártartozékokat illetően a felperes – hivatkozva az Elsőfokú Bíróság T-219/00. sz., Ellos kontra OHIM (ELLOS) ügyben 2002. február 27-én hozott ítéletének (EBHT 2002., II-753. o.) 41. pontjára – rámutat arra, hogy az ítélkezési gyakorlat megköveteli minden kért termék- és szolgáltatáskategória önálló vizsgálatát. Jelen esetben a „rockbass" szó – a felperes szerint – nem kötődik nyilvánvalóan sem a 15. osztályban található gitártartozékok alapvető jellemzőihez, sem a 9. és 18. osztályban megjelölt árukhoz.

43 Az OHIM válaszában arra utal, hogy a megjelölés jelentését a kérelemben megjelölt termékek által érintett vásárlóközönségre való tekintettel kell elemezni, minthogy a műszaki szempont csekély jelentőséggel bír. Jelen esetben az érintett vásárlóközönség művészetüket gyakorló, hivatásos vagy műkedvelő zenészekből áll, akik sajátos ismeretekkel rendelkező vagy tanácsért esetleg a szaküzletekhez forduló fogyasztói csoportot alkotnak.

44 A szóban forgó megjelölés összetevőit illetően az OHIM rámutat arra, hogy a „bass" szó egyaránt jelent hangszert és egy zenemű mély hangjegyeit. A „rock" szó ebben az összefüggésben véleménye szerint megfelel a rockzenének. Márpedig az a tény, hogy a megjelölésnek és összetevőinek más összefüggésben más jelentései is lehetnek, lényegtelen. Ily módon a – két szó nyelvtanilag elfogadott összetétele révén keletkező – szóban forgó megjelölés, világos és nyelvtanilag helyes alakjával rockzene játszására szolgáló basszushangszert jelöl.

45 Ez a következtetés több internetoldalon végzett kutatásból is következik, beleértve a felperes által megjelölteket is, amelyek a „rockbass" szóra mint hangszerre utalnak.

46 Az OHIM előadja, hogy a felperesnek az az érve, miszerint nem létezik kifejezetten rockzene játszására készített basszusgitár, nem döntő az érintett vásárlóközönség esetében, amely szerinte megérti a „rockbass" szót anélkül, hogy a műszaki lehetőségekben elmélyedne. A szóban forgó megjelölés leíró jellegének megállapíthatóságához elegendő lenne feltüntetni a fogyasztó számára, hogy a gitáron rockzenét is lehet játszani.

47 Az OHIM szerint a kizáró ok nem csupán a 15. osztályba (amelynek leírása magában foglalja a basszusgitárt is) tartozó árukra alkalmazandó, hanem a kérelemben foglalt összes árura is. A 9. osztályba tartozó hangkészülékek például szükségesek ahhoz, hogy elektromos basszusgitárral rockzenét lehessen játszani, amely erősítők vagy hangszórók használata nélkül nem képes hang kibocsátására. A 18. osztályba tartozó tokokat, ládákat és hordtáskákat illetően a megjelölés annyiban leíró jellegű, amennyiben azokat gitárok és hangkészülékek szállítására használják, mivel a szóban forgó megjelölést a ládák tartalmára való utalásként értik.

48 Az olyan tartozékokat illetően, mint a húrok, hangolókulcsok és hevederek, az OHIM azon az álláspontón van, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában tartozék – mint olyan – nem létezik, mivel az mindig valamely meghatározott fő áru mellett fordul elő, osztva annak sorsát. Az OHIM szerint az ilyen következtetés világosan levezethető a 40/94 rendelet 12. cikkének c) pontjából. Noha belátja, hogy az Elsőfokú Bíróság ettől eltérő álláspontot foglalt el az ELLOS–ítélet (hivatkozás fent) 41. pontjában, illetve a T-140/00. sz., Zapf Creation kontra OHIM (New Born Baby) ügyben 2001. október 3-án hozott ítélet (EBHT 2001., II-2927. o.) 31. pontjában, az OHIM helytelennek véli azt a megközelítést, amely a lajstromozási kérelemben foglalt minden egyes termék külön vizsgálatát követeli meg anélkül, hogy a többi termékkel fennálló kapcsolatát figyelembe venné.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

49 A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint a védjegymegjelölés nem részesülhet oltalomban ha „kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll,

amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak".

50 A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának rendelkezése közérdekű célra irányul, amely megköveteli, hogy a lajstromozni kért áruk vagy szolgáltatások jellemzőit leíró jelek vagy adatok mindenki által szabadon használhatók legyenek. E rendelkezés emiatt nem teszi lehetővé, hogy – védjegyként történő lajstromozásuk okán – az ilyen jeleket és adatokat kizárólag egyetlen vállalkozásnak tartsanak fenn (a Bíróság C-191/01. P. sz., OHIM kontra Wrigley ügyben 2003. október 23-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-12447. o.] 31. pontja és az ELLOS-ítélet [hivatkozás fent] 27. pontja).

51 Ebben az értelemben a hivatkozott rendelkezésben említett jelek és adatok szolgálhatnak – a célközönség szempontjából rendes használat esetén – a lajstromoztatni kívánt áru vagy szolgáltatás – akár közvetlen, akár valamely alapvető jellemzője feltüntetésével – közvetlen megjelölésére (a Bíróság C-383/99. P. sz., Procter & Gamble kontra OHIM ügyben 2001. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., I-6251. o.] 39. pontja). Valamely megjelölés leíró jellegét tehát kizárólag az érintett áruk és szolgáltatásokhoz képest, illetőleg az érintett vásárlóközönség felfogásához képest lehet megítélni (az Elsőfokú Bíróság T-356/00. sz., DaimlerChrysler kontra OHIM (CARCARD) ügyben 2002. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1963. o.] 25. pontja).

52 Jelen esetben az érintett vásárlóközönséget illetően a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 15. pontjában úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó árukat egy – szakemberekből és zenekedvelőkből álló – szakosodott vásárlóközönségnek szánták. Mindazonáltal, amint azt érvei sorában az OHIM kifejtette, bár az érintett fogyasztók nem rendelkeznek feltétlenül különleges ismeretekkel, azonban mindenkor tanácsot kérhetnek valamely szaküzletben.

53 Ily módon úgy kell tekinteni, hogy jelen esetben az érintett vásárlóközönséget olyan hivatásos és műkedvelő zenészek alkotják, akik nem rendelkeznek szükségképpen különösebb műszaki ismeretekkel.

54 Minthogy a ROCKBASS megjelölés két angol főnévből („rock" és „bass") áll, az érintett vásárlóközönség elsősorban angol nyelvű közönség. Meg kell azonban jegyezni, hogy a megjelölést alkotó szavak – esetleges kisebb eltérésekkel – a Közösség más nyelveiben is léteznek.

55 Amint azt a fellebbezési tanács megállapította, a „rock" szó egyik értelmében egy zenei stílust jelöl, a „bass" szó pedig többek között egy zenemű legmélyebb hangjait vagy az azokat játszó hangszert, például egy basszusgitárt jelöl.

56 A felperesnek a ROCKBASS megjelölés összetevőinek különböző jelentéseire hivatkozással levezetett érvével (miszerint a megjelölésnek nincs világos és meghatározott jelentése) szemben ki kell mondani, hogy valamely megjelölés leíró jellegét a lajstromoztatni kívánt árukra vagy szolgáltatásokra tekintettel kell elbírálni (lásd ilyen értelemben a ROBOTUNITS-ítélet [hivatkozás fent] 41. pontját). Jelen esetben azonban a fellebbezési tanács joggal állapította meg az érintett árukhoz sajátosan kötődő jelentéseket.

57 Ebből az következik, hogy – amint azt a fellebbezési tanács megállapította – a „rockbass" szó olyan gitárt jelöl, amely alkalmas rockzene játszására, vagy fordítva: egy basszusgitárral játszott zenei stílust jelöl.

58 Ezt az értékelést nem kérdőjelezi meg az a tény, hogy a kérdéses szó ilyen formában nem szerepel a szótárakban.

59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint, az áruk vagy szolgáltatások jellemzőit leíró elemek összetételéből képzett neologizmusból álló védjegy leíró jellegű, kivéve ha a neologizmus és alkotóelemeinek egyszerű összetétele között érzékelhető eltérés áll fenn, ami azt feltételezi, hogy – az említett termékekkel vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos kombináció szokatlan jellege miatt – a neologizmus keltette benyomás kellően különbözik attól, amely a neologizmus alkotóelemei által hordozott jelentések egyszerű összesítéséből adódik (lásd a 89/104 irányelv vonatkozásában a Bíróság C-363/99. sz., Koninklijke KPN Nederland ügyben 2004. február 12-én hozott ítélete [EBHT 2004., I-1619. o.] 100. pontját és a C-265/00. sz., Campina Melkunie ügyben azonos napon hozott ítélete [EBHT 2004., I-1699. o.] 43. pontját).

60 Jelen esetben azonban a ROCKBASS megjelölés nem mutat eltérést az angol nyelv szókészlettani szabályaihoz képest, mivel az őt alkotó két szó morfoszintaktikailag helyes összetételt képez. Ily módon, a megjelölés szerkezetét tekintve nem szokatlan (lásd ilyen értelemben a CARCARD-ítélet [hivatkozás fent] 29. pontját és a ROBOTUNITS-ítélet [hivatkozás fent] 39. pontját), és nem kelt az alkotóelemek egyszerű összetétele által hordozott jelentéstől eltérő benyomást.

61 Ami a felperes azon érvét illeti, mely szerint műszakilag nem létezik kifejezetten a rockzene játszására szánt basszusgitár, emlékeztetni kell arra, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának alkalmazása szempontjából elegendő, ha a megjelölés a szóban forgó termékek egyik lehetséges rendeltetésével kapcsolatban leíró jellegű, amely rendeltetést az érintett vásárlóközönség döntésekor számításba vesz, és amely ennélfogva a megjelölés egyik lényeges jellemzőjének minősül (a ROBOTUNITS-ítélet [hivatkozás fent] 44. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-311/02. sz., Lissotschenko és Hentze kontra OHIM (LIMO) ügyben 2004. július 20-án hozott ítélete [EBHT 2004., II-2957. o.] 41. pontja).

62 Annyi bizonyos, hogy a rockzene a szóban forgó termékek egyik lehetséges rendeltetését képezi. A rock az elektromos gitárhoz társított, nagyon ismert, modern zenei stílus. Emiatt az erre a stílusra, majd az elektromos basszusgitárra történő utalás alkalmas arra, hogy a gitár kiválasztásakor figyelembevételre kerüljön, különösen ha a fogyasztó rockzenét kíván játszani. Egyébiránt, amint az egyes internetes lapokra utalva a fellebbezési tanács kimutatatta, a „rock" és a „bass" szavakból álló megjelölés vélhetően széles körben használt a kereskedelemben a rockzene játszására rendelt basszusgitár elnevezésére. Az ilyen elnevezés technikai pontosságának kérdése nem lényeges az érintett – különös műszaki ismeretekkel nem rendelkező – fogyasztó szempontjából.

63 Ennélfogva a fellebbezési tanács a basszusgitárokról szólva joggal ítélte meg úgy, hogy a ROCKBASS megjelölés közvetlenül ezekre a termékekre vonatkozik, valamint ezek egyik olyan rendeltetésére, amely figyelembevételre kerül az érintett vásárlóközönség által végzett választás esetén, ebből következőleg leíró jellegű volt.

64 Ami a lajstromozási kérelemben említett, a 15. osztályba tartozó többi hagszert illeti, meg kell állapítani, hogy a felperes a megjelölés lajstromozását e termékkategória egészére kérte, anélkül, hogy megkülönböztetést tett volna. Következésképpen helyben kell hagyni a fellebbezési tanács értékelését, miszerint az ezen kategória egészére vonatkozik (lásd ilyen értelemben az Elsőfokú Bíróság T-359/99. sz., DKV kontra OHIM (EuroHealth) ügyben 2001. június 7-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1645. o.] 33. pontját; a T-106/00. sz., Streamserve kontra OHIM (STREAMSERVE) ügyben 2002. február 27-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-723. o.] 46. pontját; a T-355/00. sz., DaimlerChrysler kontra OHIM (TELE AID) ügyben 2002. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1939. o.] 34. pontját; a CARCARD-ítélet [hivatkozás fent] 33–36. pontját és a T-358/00. sz., DaimlerChrysler kontra OHIM (TRUCKCARD) ügyben azonos napon hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1993. o.] 34–37. pontját).

65 Ami a kérelemben gitártartozékként leírt árukat illeti, tudniillik – a 15. osztályhoz tartozó – húrok, hangolókulcsok és hevederek, valamint gitárokhoz igazított tokok,

ládák és hordtáskák, emlékeztetni kell arra, hogy valamely termék „tartozékként" való megjelölése csak tájékoztató jellegű (a New Born Baby ítélet [hivatkozás fent] 31. pontja).

66 Ezenkívül valamely megjelölés leíró jellegét egyenként – a lajstromozási kérelemben említett minden egyes termék- és/vagy szolgáltatáskategória vonatkozásában – kell elbírálni. Valamely szómegjelölés – meghatározott áru- vagy szolgáltatáskategória vonatkozásában érvényesülő – leíró jellegének elbírálása szempontjából például nincs jelentősége annak, hogy az érintett védjegybejelentő e kategóriához tartozó árukon és/vagy szolgáltatásokon kívül, más kategóriákhoz tartozó áruk és/vagy szolgáltatások kereskedelmi forgalomba hozatalára vonatkozó bizonyos elképzelést vesz tervbe vagy valósít meg (a TELE AID ítélet [hivatkozás fent] 42. pontja; a CARCARD-ítélet [hivatkozás fent] 46. és a TRUCKCARD-ítélet [hivatkozás fent] 47. pontja).

67 Mindazonáltal előfordulhat, hogy a védjegybejelentésben megjelölt szolgáltatások és áruk elválaszthatatlanul össze vannak kötve, minthogy e szolgáltatások tárgya csak e termékek üzembe helyezése lehet, így e termékekre és szolgáltatásokra közös megoldást kell alkalmazni (lásd ilyen értelemben az Elsőfokú Bíróság T-216/02. sz., Fieldturf kontra OHIM (LOOKS LIKE GRASS... FEELS LIKE GRASS... PLAYS LIKE GRASS) ügyben 2004. március 31-én hozott ítélenek [EBHT 2004., II-1023. o.] 33. pontját).

68 Jelen esetben a védjegybejelentésben gitártartozékként megjelölt termékek, valamint a gitárhoz igazított tokok, ládák és hordtáskák kizárólag a gitárokkal kapcsolatos használatra vannak rendelve. Ezért tehát a 15. osztályba tartozó termékekre vonatkozólag a basszusgitárokkal kapcsolatosan a korábbiakban kifejtettel azonos álláspontot kell elfogadni.

69 Ezt a megállapítást egyébként nem kérdőjelezheti meg a fent említett – a gitárok kezeléséhez kapcsolódón kívül más rendeltetéssel nem bíró – termékek önálló elbírálása. Ily módon, habár a ROCKBASS megjelölést kizárólag a gitárokra igazított tokokra, ládákra és hordtáskákra – nem pedig magukra a gitárokra – kérték, úgy kell tekinteni, hogy e megjelölés e termékek egyedi rendeltetésére utal.

70 Ami továbbá a 18. osztályban tartozó tokokat, ládákat és hordtáskákat illeti, mivel a felperes nem eszközölt megkülönböztetést ezen átfogó kategórián belül, helyben kell hagyni a fellebbezési tanács értékelését abban a vonatkozásában, hogy az e kategória egészét vizsgálta.

71 Ami a 9. osztályba tartozó készülékeket illeti, a felek érveiből kitűnik, hogy ugyanazok a készülékek különböző hangszerekhez használhatók. Ily módon a basszusgitárral kapcsolatos használatuk csupán az egyik lehetséges felhasználásuk.

72 E tekintetben ki kell emelni, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint akkor áll fenn a szóban forgó megjelölés és áruk között kellően közvetlen és konkrét kapcsolat, ha a megjelöléssel kifejezett technika magában foglalja vagy megköveteli e termékek használatát. E technika ebben az esetben nemcsak e termékek vagy szolgáltatások egyik alkalmazási területét képezi, hanem egyik sajátos rendeltetését is (lásd ilyen értelemben a STREAMSERVE-ítélet [hivatkozás fent] 44. pontját). E körülmények között az a tény, hogy a szóban forgó termékek más – a kérdéses megjelöléssel ki nem fejezett – összefüggésben is használhatók, nem cáfolja meg ezt a megállapítást (a ROBOTUNITS-ítélet [hivatkozás fent] 47. pontja).

73 Jelen esetben, noha a szóban forgó készülékek nem kizárólag basszusgitárral kapcsolatos használatra vannak rendelve, mégsem rendelkeznek az elektromos

hangszerek kezelésével kapcsolatos önálló rendeltetéssel. Ezenkívül az elektromos gitáron való játékhoz szükséges e készülékek használata, mivel az önmagában alkalmatlan zenei hangok kiadására. Ily módon az elektromos basszusgitáron való játék lehetősége a kérelemben említett készülékek egyik rendeltetése, nem pedig egyszerűen sokrétű alkalmazásuk egyik területe. E két termékkategória együttes használata követelmény vagy legalábbis belső jellemzőikből adódik.

74 Ami az e készülékekhez kialakított tokokat, ládákat és hordtáskákat illeti, a 69. és 70. pontban kifejtett indokok miatt e termékekre azon termékekkel kapcsolatban elfogadott megoldást kell alkalmazni, amelyekhez kapcsolódnak.

75 E megfontolásokból az következik, hogy a ROCKBASS megjelölés és a lajstromozási kérelemben foglalt összes termék jellemzői közötti kapcsolat kellően szoros ahhoz, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt tilalom hatálya alá essék.

76 Ennélfogva a harmadik jogalapot el kell utasítani.

77 E körülmények között nem szükséges vizsgálni a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított, negyedik jogalapot. A 40/94 rendelet 7. cikkének (1) bekezdéséből ugyanis kitűnik, hogy egyetlen feltétlen kizáró ok fennállása elegendő ahhoz, hogy a megjelölést ne lehessen közösségi védjegyként lajstromozni (a Bíróság C-104/00. P. sz., DKV kontra OHIM ügyben 2002. szeptember 19-én hozott ítélete [EBHT 2002., I-7561. o.] 29. pontja).

78 Tekintettel az eddigiekben foglaltakra, a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

79 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mindazonáltal, az eljárási szabályzat 87. cikke 3. §-ának első bekezdése értelmében kivételes okból az Elsőfokú Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását.

80 Bár a felperes pervesztes lett, a fellebbezési tanács azonban elmulasztotta a felperes 2003. július 2-i kiegészítő beadványának vizsgálatát, és így eljárási szabályt sértett. Ennélfogva a felperest kell kötelezni saját költségei háromnegyed részének, valamint az OHIM költségei háromnegyed részének viselésére, illetve az OHIM-ot kell kötelezni saját költségei egynegyed részének, valamint a felperes költségei egynegyed részének viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasítja.

2) **A felperes maga viseli saját költségeinek háromnegyed részét, valamint köteles viselni az OHIM részéről felmerült költségek háromnegyed részét.**

3) **Az OHIM maga viseli saját költségeinek egynegyed részét és köteles viselni a felperes részéről felmerült költségeinek egynegyedét.**

Legal Lindh Vadapalas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2005. június 8-i nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

H. Legal

elnök